

**Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa
Państwowy Instytut Badawczy w Puławach
ul. Czartoryskich 8**

Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego

Opracował:

Puławy: lipiec 2012r.

oryginal

ARKUSZ ZMIAN I AKTUALIZACJI¹

Lp.	Czego zmiana/aktualizacja dotyczy.	Data wprowadzenia zmiany.	Podpis osoby dokonującej wpisu.
1.	Uaktualniono przepisy ppoż w JBP. Namiesiono zmiany w planach ewakuacyjnych. JBP zgodna z przepisami ppoż.	07.11.2016.	INSPEKTOR ds. ochrony przeciwpożarowej mgr Paweł Przychodzeń upr. Nr 502/P.01
2.	aktualizacja podstawy prawnej, rozbudowa SAP w Murcem Nadwiśl., wyposażenie w gaśnice i zasady ich przeglądów, szkolenia. Plan ewak: 6.4; 6.5; 6.6; 6.13; 6.14; 6.15; 6.17; 23-25; 39, 40	16.01.2019	INŻYNIER POŻARNICTWA mgr inż. PIOTR MANKA tel. 728 774 500; 81-8877546 Nr dyplomu SCSP 3652
3.	aktualizacja planu ewakuacji oraz treści instrukcji na stronach: 5, 6, 7, 8, 14, 16, 17, 18, 24, 26, 30, 31, 32, 34, 40.	26.05.2020.	Julita Gregorka inspektor ochrony przeciwpożarowej nr dyplomu: SIOP/53/2017/16/15
4.	aktualizacja str. 6 i 14 dolewa schemat	08.06.2020	Julita Gregorka inspektor ochrony przeciwpożarowej nr dyplomu SIOP/53/2017/16/15
5.	aktualizacja stron 6, 3, 14, 25, 26, 30	18.06.2020.	Julita Gregorka inspektor ochrony przeciwpożarowej nr dyplomu SIOP/53/2017/16/15
6.	Aktualizacja stron instrukcji: 4, 5, 6, 7, 14, 17, 28, 30, 33, zał. 4 namiesiono zmiany do planów ewakuacyjnych	13.12.2022	Julita Gregorka inspektor ochrony przeciwpożarowej Zaświadczenie nr SIOPA/FW/2022/2/5
7.			
8.			
9.			
10.			

oryginal

¹ Zgodnie z §6.ust.7. Rozporządzenia [1], niniejsza Instrukcja powinna być aktualizowana minimum raz na dwa lata, a także po zmianach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
1.1. Podstawy prawne	3
1.2. Podstawowe definicje	3
2. Warunki ochrony przeciwpożarowej	4
2.1. Funkcja i podstawowe parametry geometryczne budynku	5
2.2. Przewidywana ilość osób przebywających w obiekcie	7
2.3. Występowanie substancji palnych i niebezpiecznych	7
2.4. Gęstość obciążenia	8
2.5. Podział obiektu na strefy pożarowe i kwalifikacja do kategorii zagrożenia ludzi	8
2.6. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych	9
2.7. Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych	10
2.8. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji techniczno-użytkowych	10
.....	10
2.8.1. Zasady konserwacji i przeglądów instalacji użytkowych	11
2.9. Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru	12
2.10. Drogi pożarowe	12
3. Instalacje i urządzenia wpływające na poprawę bezpieczeństwa poż. w obiekcie	13
3.1. Instalacja przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi 025 i 052	14
3.2. Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne	15
3.3. System usuwania dymów pożarowych z klatki schodowej	16
3.4. System sygnalizacji pożaru	17
4. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej	17
4.1. Zapobieganie możliwości powstania pożaru	20
5. Sposób zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	22
6. Podręczny sprzęt gaśniczy	23
6.1. Zasady postępowania z podręcznym sprzętem gaśniczym i jego konserwacja	24
7. Postępowanie na wypadek powstania pożaru lub innego zagrożenia	25
7.1. Wzywanie służb ratowniczych	25
7.2. Prowadzenie akcji ratowniczo - gaśniczej	26
7.2.1. Zasady gaszenia pożarów przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego	27
8. Ewakuacja	28
8.1. Podstawowe zasady ogłaszania ewakuacji	28
8.2. Zasady prowadzenia ewakuacji	30
9. Warunki w zakresie ewakuacji ludzi i mienia	32
9.1. Warunki techniczne ewakuacji	32
9.2. Wystrój wnętrz i dróg komunikacyjnych	34
9.3. Oznakowanie dróg i wyjść ewakuacyjnych w budynku	34
9.4. Sposoby praktycznego sprawdzania organizacji i warunków ewakuacji ludzi	38
10. Szkolenie przeciwpożarowe pracowników	39
11. Postanowienia końcowe	41
12. Załączniki	41

1. Wstęp

Właściciel zarządca lub użytkownik obiektu, przeznaczonego do wykonywania funkcji użyteczności publicznej, zamieszkania zbiorowego, produkcyjnych oraz magazynowych zobowiązany jest do opracowania i wdrożenia instrukcji bezpieczeństwa pożarowego zawierającej:

- warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia i użytkowania obiektu,
- wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądowi konserwacyjnemu,
- sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego miejscowego zagrożenia,
- warunki i organizację ewakuacji,
- zadania i obowiązki dla stałych użytkowników obiektu w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- sposób prowadzenia szkoleń z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla pracowników,
- sposób zabezpieczenia prac niebezpiecznych pożarowo,
- graficzne plany obiektu z uwzględnieniem danych mających wpływ na bezpieczeństwo pożarowe.

Opracowana instrukcja powinna stanowić podstawowe źródło wiedzy dla pracowników, w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie.

Sposób przechowywania niniejszego dokumentu powinien zapewnić możliwość natychmiastowego wykorzystania go na potrzeby akcji ratowniczej (jeden egzemplarz instrukcji dostępny w portierni przy bramie gł.).

1.1. Podstawy prawne

Opracowano na podstawie obowiązujących przepisów:

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 869)
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109 poz. 719);
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. 2019 r. poz. 1065 z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. 2009 nr 124 poz. 1030);
5. Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów w muzeach przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym zniszczeniem lub utratą zbiorów oraz sposobów przygotowania zbiorów do ewakuacji w razie powstania zagrożenia (Dz. U. Nr 229, poz. 1528)
6. PN-EN ISO 7010:2012 Symbole graficzne - Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa. Zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.

1.2. Podstawowe definicje

Bezpieczeństwo pożarowe - stan eliminujący zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem;

Droga ewakuacyjna - pozioma lub pionowa droga komunikacji ogólnej służąca celom ewakuacji;

Główny wyłącznik prądu - wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru;

Urządzenia przeciwpożarowe -to urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczania jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowane;

Strefa pożarowa - jest to budynek albo jego część oddzielona od innych budynków lub innych części budynku elementami oddzielenia przeciwpożarowego, bądź też pasami wolnego terenu o określonej szerokości;

Kategoria zagrożenia ludzi (ZLI - ZLV) - jest umownym pojęciem określającym stopień niebezpieczeństwa pod względem użytkowania lub możliwości ewakuacji ludzi przebywających w budynkach mieszkalnych, budynkach zamieszkania zbiorowego oraz budynkach użyteczności publicznej.

Kategoria zagrożenia ludzi ZL III - strefy pożarowe przeznaczone dla użyteczności publicznej, z wyjątkiem przeznaczonych przede wszystkim dla ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się oraz zawierających pomieszczenie dla ponad 50 osób, nie będących jego stałymi użytkownikami.

Kategoria zagrożenia ludzi ZL I - strefy pożarowe zawierające, co najmniej jedno pomieszczenie przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób, ale tylko takich, które nie są jego stałymi użytkownikami, a ponadto pomieszczenie to nie jest przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się.

Materiały niebezpieczne pożarowo — rozumie się przez to następujące materiały niebezpieczne:

gazy palne, ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 328,15 K (55°C), materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy palne, o materiały zapalające się samorzutnie na powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, o materiały ulegające samorzutnemu rozkładowi lub polimeryzacji, materiały mające skłonności do samozapalenia;

Odporność ogniowa elementów budynku - zdolność elementu do spełniania określonych wymagań w znormalizowanych warunkach fizycznych, odwzorowujących porównawczy przebieg pożaru; miarą odporności ogniowej jest, wyrażony w minutach, czas od początku badania do chwili osiągnięcia przez element próbny jednego z trzech stanów granicznych:

- nośności ogniowej (R),
- izolacyjności ogniowej (I),
- szczelności ogniowej (E).

2. Warunki ochrony przeciwpożarowej

Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy (IUNG- PIB) jest jednostką badawczo-rozwojową, podległą Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Prowadzi prace badawcze obejmujące uprawę roślin, nawożenie, żyzność gleb oraz rozpoznanie i ochronę przestrzeni rolniczej. Instytut mieści się w zabytkowym kompleksie pałacowo- parkowym w Puławach.

Obiekt zaliczony został do Pomników Historii i z tego tytułu znajduje się pod opieką władz konserwatorskich. Dostosowanie tego typu budynków do obowiązujących warunków technicznych np. w zakresie ewakuacji nie zawsze jest możliwe ze względu na ich charakter zabytkowy.

Zgodnie z § 2 pkt.2 i pkt.4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - odnośnie obiektów zabytkowych stwierdza się, że:

a) Przy nadbudowie, przebudowie i zmianie sposobu użytkowania budynków istniejących lub ich części wymagania, w zakresie dostosowania do obowiązujących warunków technicznych mogą być spełnione w

sposób inny niż podany w rozporządzeniu, stosownie do wskazań ekspertyzy technicznej właściwej jednostki badawczo-rozwojowej albo rzeczoznawcy budowlanego oraz do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, uzgodnionych z właściwym komendantem wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej lub państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym, odpowiednio do przedmiotu tej ekspertyzy.

b) Dla budynków i terenów wpisanych do rejestru zabytków lub obszarów objętych ochroną konserwatorską na podstawie ustalen miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ekspertyza, o której mowa wyżej, podlega również uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

2.1. Funkcja i podstawowe parametry geometryczne budynku

Instytut mieści się w zabytkowym kompleksie palacowo-parkowym w Puławach przy ulicy Czartoryskich 8. Obiekt zbudowany jest w formie podkowy i składa się z trzech brył o zróżnicowanych poziomach pomieszczeń. Przestrzeń użytkowa zagospodarowana jest głównie przez pomieszczenia biurowe. Część obiektu została przeznaczona dla innych użytkowników w tym: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Puławska szkoła tańca „KAMILA”, Stowarzyszenie Wychowanków Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Księcia A.J. Czartoryskiego w Puławach - niepubliczna szkoła, Puławskie Centrum Psychoterapii, NIKIDW oddział w Puławach Biblioteka Centralna Biblioteka Rolnicza.

Część środkowa - najstarsza, 3 kondygnacyjna, bez podpiwniczenia. W części tej znajdują się zabytkowe sale o bogatych wystrojach architektonicznych: sala Rycerska, Gotycka, Kamienna, Sien Główna. Na parterze, I i II piętrze zlokalizowano sale ekspozycyjne muzeum z eksponatami dziedzictwa kulturowego książąt Czartoryskich. Ponadto w części przyległej (2- kondygnacyjnej) tego skrzydła znajdują się biura, dział administracyjno-gospodarczy IUNG- PIB, Dyrekcja (piętro I) i częściowo NIKIDW o/ Puławy Biblioteka Centralna Biblioteka Rolnicza (parter), na I piętrze znajdują się również pomieszczenia Puławskiego Centrum Psychoterapii.

Skrzydło prawe - 2 kondygnacyjne, częściowo podpiwniczone.

Zagospodarowanie skrzydła:

Parter-,

- Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi (NIKIDW) oddział w Puławach Biblioteka Centralna Biblioteka Rolnicza (magazyny książek, czytelnia),
- Dział Finansowo-Księgowy i Sekretariat Naukowy (biura),
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (biura),
- Stowarzyszenie Wychowanków Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Księcia A.J. Czartoryskiego w Puławach - niepubliczna szkoła.

Piętro:

- Stowarzyszenie Wychowanków Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącego im. Księcia A.J. Czartoryskiego w Puławach - niepubliczna szkoła.,
- Zakład Roslin Pastewnych (biura),
- Dział Upowszechniania i Wydawnictw (biura),
- Dział Wspomagania Badań,
- Sala kongresowa (do ok. 150 os.).

Strych: - nieużytkowy,

Piwnice: - pomieszczenia gospodarcze, szatnia szkoły.

Skrzydło lewe - 2 kondygnacyjne, częściowo podpiwniczone.

Zagospodarowanie skrzydła:

Parter :

- Puławska Szkoła Tańca „KAMILA”
- Zakład Agrometeorologii i Zastosowan Informatyki (biura),
- Zakład Biogospodarki i Analiz Systemowych (biura),
- pomieszczenia nieużytkowane

Pietro I:

- Zakład Agrometeorologii i Zastosowan Informatyki (biura),
- Zakład Żywnienia i Nawożenia Roslin (biura, laboratorium),
- Zakład Systemów i Ekonomiki Produkcji Roslinnej (biura),
- pomieszczenia nieużytkowane

Piwnica: - pomieszczenia gospodarcze - nieużytkowane,

Strych: - nieużytkowy.

- Dozór obiektu całodobowy - na dyżurce przy bramie głównej - 81 4786 975

Tab.1 Zestawienie danych pożarowo-technicznych budynku

LP	PARAMETR	WARTOŚĆ PARAMETRU
1	Wysokosc	Część 3-kondygnacyjna - średniowysoki (21 m), Skrzydło lewe i prawe - niski (12m).
2	Liczba kondygnacji nadziemnych	- 3 (część środkowa), - 2 (skrzydło lewe i prawe) + <i>częściowe podpiwniczenie skrzydła lewego i prawego</i>
3	Powierzchnia użytkowa [m ²]	- Część środkowa: 3106, - skrzydło lewe..... 2668, - skrzydło prawe..... 3944, Razem: 9718m ²
4	Kubatura [m ³]	- część środkowa: 30984, - skrzydło lewe..... 19057, - skrzydło prawe..... 27490, - piwnice..... 5301 Razem:..... 82832m ³
5	Podział na strefy pożarowe	Brak
6	Obecność stref zagrożenia wzbuchem	Brak
7	Wymagana klasa odporności pożarowej budynku	- „C” - dla części niskiej (lewe i prawe skrzydło). - „B” - dla części centralnej tj. 3kondygnacyjnej.
8	Klasyfikacja strefy zagrożenia budynku	- Budynek użyteczności publicznej - Kategoria zagrożenia ludzi: ZLIII
9	Występowanie pomieszczeń ZL I (dla powyżej 50 osób)	Sala kongresowa (150 miejsc) - ZLI
10	Przewidywana liczba osób w obiekcie	350-600

Konstrukcja obiektu:

- Mury fundamentowe i piwnic kamienno-ceglane na zaprawie wapiennej (NRO);
- Mury zewnętrzne nadziemia z cegły pełnej palonej oraz kamienia białego (NRO);
- Ścianki działowe: część z cegły pełnej palonej (NRO), część o konstrukcji drewnianej, otrzcinowane i otynkowane;
- Sklepienie piwnic z cegły palonej pełnej (NRO);
- Stropy w części środkowej wykonane w formie sklepień z cegły, a częściowo wykonane z drewna, ze ślepym pułapem, podsufitką: odeskowaną, otrzcinowaną i otynkowaną.
- Stropy nad parterem w lewym i prawym skrzydle w większości o konstrukcji drewnianej j/w i częściowo wykonane jako sklepienia z cegły;
- Konstrukcja dachu drewniana;
- Pokrycie dachu - blacha miedziana;
- Klatki schodowe: - w większości o konstrukcji żeliwnej.

2.2 Przewidywana ilość osób przebywających w obiekcie

W całym obiekcie może jednocześnie przebywać ok. 350 do 600 osób tj. :

- Skrzydło lewe : ok. 100 osób, w tym na parterze ok. 40 i ok. 60 na piętrze I ;
- Skrzydło prawe : ok. 260 osob, dodatkowo w Sali kongresowej (ZL I) do 150 osób
- Część środkowa : ok. 65 osób i okazjonalnie dodatkowo :
 - w Sali Gotyckiej,
 - w Sali Rycerskiej,
 - w Sali Seminaryjnej,
 - w Sali ekspozycyjnej muzeum.

2.3 Występowanie substancji palnych i niebezpiecznych

Największe zagrożenie pożarowe w obiekcie z racji obecności substancji palnych występowało w laboratoriach, które zlokalizowane były w obiekcie, po przeniesieniu do innego obiektu pomieszczeń laboratoryjnych z opisywanego budynku zagrożenie wyeliminowano. W obecnym czasie w lewym skrzydle obiektu znajduje się tylko jedno laboratorium, w którym prace wykonywane są sporadycznie.

2.4 Gęstość obciążenia ogniowego

Wymóg obliczania gęstości obciążenia ogniowego nie dotyczy budynków użyteczności publicznej, a jedynie budynków i stref pożarowych o funkcji produkcyjnej i magazynowej (PM). Największa gęstość obciążenia ogniowego występuje w magazynach Centralnej Biblioteki Rolniczej i archiwum. Szacunkowa wartość tego parametra nie przekracza jednak 500 MJ/m .

2.5 Podział obiektu na strefy pożarowe i kwalifikacja do kategorii zagrożenia ludzi

Cały obiekt stanowi jedną strefę pożarową równą łącznej powierzchni wewnętrznej tj. 9718m . Dopuszczalna powierzchnia strefy pożarowej określona w przepisach wynosi odpowiednio: 5000 m dla budynków średniowysokich (powyżej 12m do 25m) o kategorii zagrożenia ludzi ZL III i 8000 m dla budynków ZL III niskich (o wysokości do 12m). Niezbędne jest zatem dokonanie podziału obiektu na strefy pożarowe o powierzchni nie przekraczającej wyżej podanych parametrów.

Kwalifikacja budynku pod względem parametrów pożarowych:

- Budynek użyteczności publicznej, średniowysoki (wysokość części centralnej tj. 3-kondygnacyjnej wynosi 21m).
Skrzydła boczne 2 - kondygnacyjne, niskie tj. o wysokości 12m.
- Kategoria zagrożenia ludzi - ZL III,
- Pomieszczenia zaliczone do kategorii zagrożenia ludzi ZLI, tj. pomieszczenia w których może przebywać jednocześnie ponad 50 osób to: **Sala kongresowa** - 150 miejsc (I piętro, narożnik prawego skrzydła).
- Gęstość obciążenia ogniowego: poniżej 500 MJ/m .

2.6. Ocena zagrożenia wybuchem pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych

Pomieszczenie zagrożone wybuchem to obszar, gdzie może wytworzyć się mieszanina wybuchowa powstała z wydzielającej się takiej ilości palnych gazów, par, mgieł lub pyłów, której wybuch mógłby spowodować przyrost ciśnienia w tym pomieszczeniu przekraczający 5 kPa.

Jeżeli w pomieszczeniu może występować mieszanina wybuchowa o objętości co najmniej 0,01 m w zwartej przestrzeni, wówczas należy w nim wyznaczyć strefę zagrożenia wybuchem.

W obiekcie pałacowym IUNG - PIB żadne z pomieszczeń ani strefa w nich zawarta nie zostały uznane za zagrożone wybuchem mieszaniną gazu, par cieczy czy pyłów z powietrzem. Laboratoria zostały przeniesione do innego obiektu.

Warunkiem bezwzględny wykluczenia powstania strefy wybuchowej w laboratoriach jest:

- utrzymywanie w laboratorium materiałów niebezpiecznych pożarowo w ilości nie większej niż dobowe zapotrzebowanie (max. 5 litrów);
- większy zapas materiałów niebezpiecznych pożarowo przechowywać w oddzielnym magazynie do tego celu przystosowanym,
- ciecze palne przechowywać w szczelnie zamykanych pojemnikach z materiałów co najmniej trudno zapalnych, odprowadzających ładunki elektryczności statycznej,
- prace laboratoryjne z użyciem cieczy palnych (np. rozpuszczalników) prowadzić wyłącznie pod wyciągiem (dygestorium),
- dbać o sprawność instalacji wyciągowej.

2.7. Klasa odporności pożarowej budynku oraz klasa odporności ogniowej i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych

Obecne przepisy wymagają aby budynek użyteczności publicznej kategorii zagrożenia ludzi ZL III o wysokości do 12m posiadał klasę „C” odporności pożarowej, a budynek średniowysoki tj. o wysokości powyżej 12m do 25m (część 3-kondygnacyjna pałacu) posiadał klasę „B” odporności pożarowej.

Odpowiednio do klasy odporności pożarowej budynku wymagana jest określona odporność ogniowa jego elementów konstrukcyjnych.

Tab.3. *Wymagana odporność ogniowa elementów konstrukcyjnych budynku*

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop ¹⁾	ściana zewnętrzna ^{1),2)}	ściana wewnętrzna [^]	przekrycie dachu ³⁾
1	2	3	4	5	6	7
„C”	R 60	R 15	REI 60	E I 30	E I 15⁴⁾	E 15
„B”	R120	R30	REI 60	E I 60	E I 30	E 30

Oznaczenia w tabeli:

1. R — nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,
2. E — szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,
3. I — izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

Znaczna część elementów konstrukcyjnych przedmiotowego budynku z racji jego zabytkowego charakteru nie spełnia obecnych kryteriów odporności ogniowej. Szczególnie dotyczy to drewnianych stropów i niektórych drewnianych ścian działowych.

Drewniana konstrukcja dachu powinna być uodporniona środkami ogniochronnymi do klasy odporności ogniowej jak w powyższej tabeli,

Wymagania przeciwpożarowe dla wnętrz pomieszczeń zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi ZL III:

- stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione;
- na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione;
- stosowanie łatwo zapalnych: przegród, stałych elementów wyposażenia i wystroju wnętrz oraz wykładzin podłogowych jest zabronione;
- okładziny sufitów oraz sufity podwieszane należy wykonywać z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia.

Cechy palności elementów wystroju takich jak wykładziny podłogowe, okładziny ścienne lub sufitowe potwierdza klasyfikacja ogniowa wydana przez właściwą placówkę, w której określony zostanie stopień palności badanego wyrobu.

2.8 Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji techniczno- użytkowych

Obiekt został wyposażony w następujące, podstawowe instalacje techniczno- użytkowe:

- 1) Instalacja elektryczna oświetleniowa i gniazd ogólnego wykorzystania,
- 2) Instalacja centralnego ogrzewania zasilana z sieci miejskiej,
- 3) Instalacja wodociągowo-kanalizacyjna,
- 4) Instalacja odgromowa,
- 5) Wentylacja mechaniczna i grawitacyjna.

2.8.1. Zasady konserwacji i przeglądów instalacji użytkowych

Instalacje i urządzenia techniczne należy użytkować i utrzymywać w stanie zgodnym z warunkami technicznymi i wymaganiami ustalonymi przez producenta, a w szczególności należy poddawać je okresowym przeglądom i konserwacji. Eksploatacja instalacji i urządzeń mogących być przyczyną pożaru jest zabroniona.

W celu prawidłowego działania instalacji należy dokonywać ich kontroli i okresowych przeglądów wg poniższych zasad:

Tab. nr 4. *Przeglądy i konserwacja instalacji użytkowych*

Lp	Podstawa prawna przeglądu/konserwacji	Zakres przedmiotowy przeglądu/konserwacji	Częstotliwość	Wymagane kwalifikacje
1	Prawo Budowlane - Art. 62 ust. 1. pkt. 1) lit. c)	Przeгляд instalacji gazowej sprawdzenie stanu technicznego instalacji gazowych	Co najmniej raz w roku	-uprawnienia do dozoru nad eksploatacją urządzeń i sieci gazowych-
2	Prawo Budowlane - Art. 62 ust. 1. pkt. 1) lit. c)	Przeгляд przewodów kominowych sprawdzenie stanu technicznego przewodów kominowych (dymowych, spalinowych, wentylacyjnych)	Co najmniej raz w roku	-dyplom mistrza kominarskiego w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych
3	Prawo Budowlane - Art. 62 ust. 1. pkt. 2)	Przeгляд instalacji elektrycznej: 1. Wykonanie badań skuteczności ochrony przeciwporażeniowej 2. Wykonanie badań rezystancji izolacji 3. Pomiar rezystancji uziemień 4. Wykonanie kontroli w zakresie stanu sprawności połączeń, osprzętu	Co najmniej raz na 5 lat	uprawnienia elektryczne typu D do 1kV
4	Prawo Budowlane - Art. 62 ust. 1. pkt. 2)	Przeгляд instalacji odgromowej Sprawdzenie stanu technicznego i przydatności do użytkowania	Co najmniej raz na 5 lat	uprawnienia elektryczne typu D do 1kV
5	Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony ppoż. budynków, innych obiektów budowlanych	Czyszczenie przewodów kominowych: a) spalinowe (olej, gaz) b) wentylacyjne	a) minimum 2 razy w roku b) minimum raz w roku	- dyplom mistrza kominarskiego

2.9 Zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru

Wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynków użyteczności publicznej o kubaturze brutto powyżej 5 000 m³ i o powierzchni

wewnętrznej powyżej 1 000 m² powierzchni, wynosi — 20 dm³/s łącznie z co najmniej dwóch hydrantów o średnicy 80 mm lub 200 m³ zapasu wody w przeciwpożarowym zbiorniku wodnym.

Dla opisywanego obiektu zaopatrzenie wodne do prowadzenia działań gaśniczych przez jednostki ratowniczo - gaśnicze PSP zapewniają dwa hydranty zewnętrzne nadziemne z których jeden powinien być zlokalizowany w odległości do 75m od chronionego obiektu- warunek spełniony.¹

Hydranty zewnętrzne powinny być co najmniej raz w roku poddawane przeglądowi i konserwacji przez właściciela sieci wodociągowej przeciwpożarowej .

Wydajność nominalna hydrantu zewnętrznego przeciwpożarowego, przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, w zależności od jego średnicy nominalnej (DN), powinna wynosić co najmniej:

- 1) dla hydrantu nadziemnego DN 80 - 10 dm³/s;
- 2) dla hydrantu nadziemnego DN 100 - 15 dm³/s;
- 3) dla hydrantu podziemnego DN 80 - 10 dm³/s.

Miejsce usytuowania hydrantu zewnętrznego podziemnego/nadziemnego powinno być oznakowane znakami zgodnymi z Polskimi Normami wraz z podaniem na znaku dodatkowym wielkości charakterystycznych hydrantu, jak obok.

H-hydrant
-25 numer uzbrojenia - §
80 średnica przewodu w
mm - układ współrzędnych
położenia uzbrojenia w
stosunku do tablicy

W przypadku braku źródła wody zapewniającego wymaganą ilość wody do celów przeciwpożarowych,

właściwy miejscowo komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej na wniosek właściciela budynku, obiektu budowlanego lub terenu, może dopuścić na czas określony zastępcze źródło wody do celów przeciwpożarowych, w szczególności naturalny lub sztuczny zbiornik wody, studnię lub ciek wodny, wyposażone w stanowisko czerpania wody wraz z dojazdem. Zastępczym źródłem wody do celów pożarowych dla Instytutu może być

3

sztuczny zbiornik otwarty o pojemności 1300m³, usytuowany na dziedzińcu wewnętrznym. Jednak pamiętać należy aby spełniał wymogi zbiornika ppoz., powinien posiadać stanowisko czerpania, umożliwiające pobór wody przez sprzęt pożarniczy.

2.10 Drogi pożarowe

Rolę drogi pożarowej dla Instytutu pełni droga dojazdowa od ulicy Czartoryskich przez mostek na fosie. Droga zakończona jest rondem na dziedzińcu - biegnącym wzdłuż ścian frontowych wszystkich skrzydeł obiektu. Na teren dziedzińca obowiązuje zakaz wjazdu pojazdów, co stwarza dogodne warunki manewrowania pojazdami straży pożarnej. Szerokość drogi wynosi ponad 3,5m, a nośność ponad 20 ton.

12

¹ Rozmieszczenie hydrantów zewnętrznych - patrz. plan sytuacyjny.

Inne możliwości dojazdu do obiektu to:

- utwardzona droga wewnętrzna od ul. Czartoryskich (na wysokości ul. Aleja Mała), umożliwiająca dojazd pojazdom służb ratowniczych do prawego skrzydła obiektu - od strony zachodniej,
- wjazd przez zamykaną bramę od ulicy Izabelli na teren parku, a następnie nieutwardzoną drogą wewnętrzną do prawego skrzydła obiektu. Klucze od bramy znajdują się w portierni IUNG -PIB, w której pełniony jest dyżur całodobowy.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia właściciele lub zarządcy terenów utrzymują znajdujące się na nich drogi pożarowe w stanie umożliwiającym wykorzystanie tych dróg przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z warunkami określonymi w przepisach dotyczących przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych. Droga pożarowa powinna być utrzymana w stanie umożliwiającym jej wykorzystanie przez pojazdy jednostek ochrony przeciwpożarowej (w zakresie drożności i manewrowości) przez cały rok.

3. Instalacje i urządzenia wpływające na poprawę bezpieczeństwa pożarowego w obiekcie

Obiekt IUNG- PIB wyposażony jest w następujące instalacje bezpieczeństwa pożarowego:

1. Instalacja przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi o 25;
2. Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne (sala kongresowa, dział administracji, niepubliczna szkoła);
3. System usuwania dymów pożarowych z klatki schodowej (klatka schodowa działu administracji i klatka schodowa przy sali kongresowej);
4. System Sygnalizacji Pożaru (NIKIDW o/Puławy Centralna Biblioteka Rolnicza, Muzeum).

Główny zawór gazu ziemnego

Istnieją dwa przyłącza gazu tj. dwie szafki z zaworami odcinającymi dopływ gazu do obiektu. Obydwa przyłącza po likwidacji laboratoriów są nieaktywne /odłączone i zabezpieczone /. Szafki z zaworem odcinającym usytuowane są odpowiednio:

- jedna na zewnętrznej ścianie lewego skrzydła obiektu - od strony parku,
- druga na zewnętrznej ścianie południowej - od strony „Łachy”.

Szafki gazu powinny być pomalowane farbą koloru żółtego i oznakowana napisem (czarnymi literami) „GAZ”.

Główny wyłącznik prądu

Zgodnie z wymogami w każdym obiekcie o kubaturze powyżej 1000 m³ powinien być zainstalowany i odpowiednio oznakowany przeciwpożarowy wyłącznik prądu, odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

W obiekcie IUNG - PIB zamontowany jest przeciwpożarowy wyłącznik prądu dla osady pałacowej.

Miejsce zainstalowania to rozdzielnia główna RGnn/IUNG w stacji transformatorowej ST-34.

Sposób uruchomienia : ręcznie w miejscu zainstalowania,

Zdalnie – 1 przycisk w obudowie z szybą w budynku portierni zlokalizowanej przy głównej bramie wjazdowej na dziedziniec (całodobowa ochrona).

3.1. Instalacja przeciwpożarowa z hydrantami wewnętrznymi Ø25

Obiekt wyposażony jest w instalację wodociągową przeciwpożarową z hydrantami Ø 25mm i częściowo Ø 52mm. Szafki hydrantów wewnętrznych zlokalizowano na każdej kondygnacji skrzydła lewego i prawego. Wszystkie szafki hydrantowe wyposażone są w wąż gaśniczy o długości 20mb. i prądownicę wodną. Sieć zapewnia jednoczesny pobór wody z dwóch hydrantów wewnętrznych. Lokalizacja szafek hydrantowych - jak na załączonych rzutach kondygnacji. /instalacja wykorzystująca węże płaskoskładane Ø 25- co jest niezgodne z § 18 rozporządzenia MSWiA w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków innych obiektów budowlanych i terenów/

Sposób uruchomienia hydrantu wewnętrznego:

- otworzyć szafkę hydrantową.
- rozwinąć wąż gaśniczy, którego jeden koniec musi być podłączony do zaworu hydrantowego w szafce, a drugi koniec węża połączony z prądownicą wodną.
- odkręcić zawór wodny w szafce hydrantowej, skierować strumień wody z prądownicy na źródło ognia.

Uwaga!

Należy pamiętać, że gaszenie wodą urządzeń elektrycznych pod napięciem jest zabronione gdyż grozi porażeniem prądem.

Przeglądy techniczne i konserwacja

Hydranty powinny być poddawane przeglądom i czynnościom konserwacyjnym w okresach i w sposób zgodny z instrukcją podaną przez producenta, lecz nie rzadziej niż raz w roku. Węże stanowiące

wyposażenie hydrantów powinny być raz na 5 lat poddawane próbie ciśnieniowej zgodnie z Polską Normą.

3.2. Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne

Dla poprawy warunków ewakuacji w części budynku zostało zainstalowane oświetlenie awaryjne ewakuacyjne tj.

- na ciągach komunikacyjnych z sali kongresowej,
- na ciągach komunikacyjnych działu administracyjno-gospodarczego,
- na ciągach komunikacyjnych części środkowej tj 3-kondygnacyjnej.

Oświetlenie to załączane jest samoczynnie po zaniku napięcia zasilającego w sieci elektrycznej 220V. Zastosowane lampy zasilane własnymi akumulatorkami umożliwiają podtrzymanie oświetlenia w czasie ok. 2 godzin.

Oświetlenie awaryjne ewakuacyjne odgrywa ważną rolę w zakresie bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie, ponieważ w przypadku konieczności ewakuacji ludzi z budynku w warunkach nocnych i zadymienia w znaczny sposób ogranicza możliwość wystąpienia paniki i umożliwia sprawniejsze prowadzenie ewakuacji.

Uwaga!

Zgodnie z PN-EN 50172. Systemy awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego, na okoliczność sprawowania nadzoru nad oświetleniem ewakuacyjnym prowadzić należy dziennik przetrzymywany w budynku u jego zarządcy. Kontrolę istniejących instalacji oświetlenia awaryjnego należy przeprowadzać w terminach określonych przez producenta zastosowanego sprzętu, jednak nie rzadziej niż raz w roku.

Kontroli podlega wypełniony dziennik przeglądów oraz wykonanie poniższych prac:

- sprawdzić czas przełączenia oświetlenia na pracę awaryjną po zaniku zasilania podstawowego - pomiar stoperem
 - na drodze ewakuacyjnej i w strefie otwartej powinien wynosić do 5s,
 - w strefie wysokiego ryzyka powinien wynosić do 0,2s.
- sprawdzić natężenie oświetlenia awaryjnego ,pomiaru dokonać za pomocą luksomierza w nocy,
- sprawdzić działanie oświetlenia awaryjnego przez:
 - wyłączenie zasilania w podrozdzielniach oświetlenia podstawowego na czas 2h. powinno zadziałać oświetlenie awaryjne w cały obiekcie lub w określonych obszarach.
 - po przeprowadzeniu powyższego badania wyłączyć zasilanie główne lub przeciwpożarowy wyłącznik prądu w obiekcie. Powinno zadziałać oświetlenie awaryjne w całym obiekcie i działać przez 2h.

sprawdzić rozmieszczenie opraw oświetlenia awaryjnego, a zwłaszcza w strefie wysokiego ryzyka.

3.3. System usuwania dymów pożarowych z klatki schodowej

System oddymiania (system do odprowadzania dymu i ciepła) ratuje ludzkie życie, w momencie wybuchu pożaru rzeczą najważniejszą jest właśnie ewakuacja z zagrożonych pomieszczeń i kondygnacji osób tam przebywających oraz zapobieganie szkodom materialnym. Skuteczna wentylacja oddymniająca zapewnia dostateczną widoczność na drodze ucieczki i gwarantuje przeprowadzenie sprawnej ewakuacji z miejsca zagrożenia.

Na klatce schodowej zamontowano urządzenie do samoczynnego grawitacyjnego odprowadzenia dymu i ciepła. System taki ma wielorakie przeznaczenie. W przypadku pożaru powinien on: - utrzymać jak najdłużej wolną od dymu drogę ewakuacyjną - utrzymać jak najdłużej drogi natarcia dla Straży Pożarnej - odprowadzić na zewnątrz gorące gazy pożarowe - relatywnie „podwyższać” odporność ogniową części budowlanych ponieważ obniżana jest temperatura pożaru.

Cel stosowania

- Przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się dymu i gorących gazów pożarowych poza strefę objętą pożarem.
- Umożliwienie ewakuacji ludzi z zagrożonej strefy.
- Ułatwienie przeprowadzenia skutecznej akcji gaśniczo-ratowniczej poprzez zapewnienie odpowiedniej widzialności.
- Zmniejszenie strat materialnych spowodowanych działaniem dymu i wysokiej temperatury.

W wentylację oddymiającą zostały wyposażone następujące klatki schodowe:

- - klatka schodowa w prawym skrzydle obiektu, przy sali kongresowej,
- - klatka schodowa działu administracyjno-gospodarczego IUNG - PIB,
- - klatka schodowa części środkowej tj. 3-kondygnacyjnej.

W oddymianych klatkach na najwyższej kondygnacji zainstalowano uchylane automatycznie skrzydło okienne. Okno to umożliwia odprowadzanie dymu i gorących gazów pożarowych powstających podczas pożaru. Otwieranie i zamykanie okna oddymiającego jest realizowane siłownikiem elektrycznym uruchamianym samoczynnie przez sygnał z czujki dymu. Czujka inicjująca system zainstalowana jest pod ostatnim stropem w klatce schodowej. System posiada również funkcję przewietrzania. Okno może być dowolnie uchylane za pośrednictwem przycisku przewietrzania.

W skład układu wchodzi:

- centralka sterująca z funkcją oddymiania i przewietrzania,
- siłownik stanowiący napęd skrzydła okiennego,
- przyciski przewietrzania instalowane (w spoczniku klatki schodowej).

Konserwacja systemu oddymiania: Podstawowe czynności konserwacyjne powinny być wykonane zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową lub instrukcją wykonaną przez firmę autoryzowaną przez producenta, nie rzadziej niż raz w roku. Instalacja pracuje bez konieczności ciągłego nadzoru. Wszystkie czynności oraz uwagi i spostrzeżenia wynikłe w czasie eksploatacji, obsługi, konserwacji i kontroli należy odnotować w Książce pracy oraz niezwłocznie usunięte wszelkie nieprawidłowości. Ze względu na bardzo duże znaczenie konserwacji dla prawidłowego funkcjonowania systemu, należy powierzyć ją firmie (osobie) uprawnionej, wykwalifikowanej i przygotowanej technicznie do obsługi systemu oddymiania. Osoba taka bezwzględnie musi posiadać autoryzację producenta urządzenia. Wykonanie określonych czynności konserwatorskich musi być każdorazowo sprawdzone i potwierdzone odpowiednim protokołem przez osobę sprawującą nadzór eksploatacyjny z ramienia użytkownika.

3.4. System sygnalizacji pożaru

W części obiektu zainstalowano system sygnalizacji pożaru. Ochroną objęte zostały:

- 1) NIKIDW o/ Puławy Centralna Biblioteka Rolnicza,
- 2) Muzeum Czartoryskich

Do ochrony pomieszczeń NIKIDW o/Puławy Centralnej Biblioteki Rolniczej i Muzeum Czartoryskich zastosowano optyczne czujki dymu, ręczne ostrzegacze pożaru oraz sygnalizatory akustyczne.

Optyczna czujka dymu jest przeznaczona do wykrywania widzialnego dymu. Umożliwia wykrycie pożaru w jego początkowym stadium, gdy materiał jeszcze się tli, co następuje na ogół długo przed wybuchem otwartego płomienia i zauważalnym wzrostem temperatury.

Do ręcznego wyzwalania alarmu pożaru zaprojektowano adresowalne ręczne ostrzegacze pożaru (ROP). Szczegółowe rozmieszczenie ręcznych ostrzegaczy ROP przedstawiono na rzutach poszczególnych kondygnacji.

Centrala sygnalizacji pożarowej NIKIDW o/Puławy Centralnej Biblioteki Rolniczej i Muzeum Czartoryskich znajduje się w portieni przy bramie głównej, gdzie dozór jest całodobowy, a podcentralka dla znajduje w pomieszczeniu NIKIDW Centralnej Bibliotece Rolniczej, oraz w muzeum (część środkowa- parter).

Sygnalizacja alarmu pożaru dla NIKIDW o/ Puławy Centralnej Biblioteki Rolniczej odbywa się dwutorowo:

- Alarm I stopnia (po zadziałaniu czujki) sygnalizowany jest w podcentralce w bibliotece i centrali SAP w portieni przy bramie. Alarm podlega weryfikacji przez pracowników biblioteki (max. czas weryfikacji 3min.). Pracownik zobowiązany jest potwierdzić odebranie alarmu na podcentrali pożarowej, a następnie zweryfikować zagrożenie.
W godzinach popołudniowych i nocnych (gdy biblioteka jest nieczynna) sygnał z centrali w portieni przy bramie odbierany jest przez portiera, który zobowiązany jest poinformować o zdarzeniu Dyrektora biblioteki i służby ratownicze - straż pożarną.
- Alarm II stopnia powstaje po potwierdzeniu przez obsługę alarmu lub po wciśnięciu przycisku ROP (ręczny ostrzegacz pożaru). Alarm ten sygnalizowany przez sygnalizatory akustyczne rozmieszczone na ciągach komunikacyjnych, a transmisja alarmu II stopnia jest automatycznie przekazywana do jednostki straży pożarnej.

System sygnalizacji pożaru w Muzeum nie jest podłączony do centrum odbiorczego w straży pożarnej. Alarm powinien być odebrany i zweryfikowany przez pracownika muzeum, a po godzinach pracy przez portiera. W przypadku potwierdzenia pożaru należy zaalarmować służby ratownicze i zarządcę obiektu.

Przeglądy techniczne i konserwacja

Instalacja systemu sygnalizacji pożaru musi być poddawana okresowym przeglądom i konserwacji zgodnie z zaleceniami producenta, nie rzadziej niż raz w roku. Wpisy potwierdzające dokonanie przeglądu i konserwacji winny być dokonywane w prowadzonej książce serwisowej.

4. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej, w odniesieniu do budynku, obiektu budowlanego lub terenu, przejąmuje - w całości lub w części - ich zarządca lub użytkownik, na podstawie zawartej umowy cywilnoprawnej ustanawiającej zarząd lub użytkowanie. W przypadku gdy umowa taka nie została zawarta, odpowiedzialność za realizację obowiązków z zakresu ochrony przeciwpożarowej spoczywa na faktycznie władającym budynkiem, obiektem budowlanym lub terenem (Dyrektor IUNG -PIB).

1. Do obowiązków zarządzającego obiektem (Dyrektora) należy w szczególności:

- 1) zapewnienie przestrzegania przeciwpożarowych wymagań budowlanych, instalacyjnych i technicznych oraz bezpiecznej eksploatacji instalacji i urządzeń stanowiących wyposażenie budynku,

- 2) zapewnienie osobom przebywającym w budynku możliwości bezpiecznej ewakuacji na wypadek pożaru lub innego zagrożenia,
- 3) zapewnienie właściwego przeszkolenia przeciwpożarowego wszystkich pracowników,
- 4) nadzorowanie przygotowania obiektu do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej oraz wyposażenia go w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i podręczny sprzęt gaśniczy,
- 5) zapewnienie konserwacji oraz napraw urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich niezawodne funkcjonowanie,
- 6) zapewnienie umieszczenia w widocznych miejscach (korytarze, hole) instrukcji postępowania na wypadek powstania pożaru wraz z wykazem telefonów alarmowych,
- 7) zapewnienie oznakowania zgodnie z Polskimi Normami:
 - a) dróg i wyjść ewakuacyjnych w budynku,
 - b) miejsc ustawienia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych,
 - c) dróg pożarowych.
- 8) nadzorowanie przestrzegania przez podległych pracowników postanowień zawartych w niniejszej Instrukcji oraz przepisach przeciwpożarowych,
- 9) nadzorowanie dokonywania okresowych analiz stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- 10) inicjowanie wszelkich przedsięwzięć zmierzających do poprawy zabezpieczenia przeciwpożarowego,
- 11) określenie sposobów postępowania na wypadek pożaru lub innego miejscowego zagrożenia.

2. Obowiązki wszystkich pracowników bez względu na zajmowane stanowisko:

W szczególności każdy pracownik jest obowiązany:

- 1) znać i przestrzegać przepisy i zasady bezpieczeństwa pożarowego, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu,
- 2) znać procedury postępowania na wypadek powstania pożaru, sposobów alarmowania i przeprowadzania ewakuacji,
- 3) wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa pożarowego oraz przestrzegać wydawanych w tym zakresie zarządzeń i wskazówek przełożonych,
- 4) dbać o bezpieczeństwo pożarowe oraz o należyty stan urządzeń, narzędzi, sprzętu, jak również o porządek i ład w miejscu pracy,
- 5) niezwłocznie usuwać stwierdzone usterki mogące spowodować powstanie lub rozprzestrzenianie się pożaru oraz zgłaszać o tym właściwemu przełożonemu,
- 6) dopilnować, aby osoby postronne przebywające na terenie miejsca pracy stosowały się do przepisów przeciwpożarowych,
- 7) dokładnie sprawdzić po zakończeniu pracy stanowisko pracy, usunąć wszelkiego rodzaju odpadki i śmieci, wyłączyć dopływ energii elektrycznej do wszystkich odbiorników nie przystosowanych do pracy ciągłej,
- 8) przestrzegać zakazu używania otwartego ognia i palenia tytoniu w miejscach zabronionych,
- 9) znać sposób alarmowania Państwowej Straży Pożarnej, użycia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz gaszenia pożaru w zarodku,
- 10) znać zasady ewakuacji i rozmieszczenie wyjść ewakuacyjnych,
- 11) znać rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego w pobliżu miejsca pracy,
- 12) nie zastawiać dróg i wyjść ewakuacyjnych, dostępu do podręcznego sprzętu gaśniczego oraz urządzeń przeciwpożarowych,
- 13) nie blokować drzwi ewakuacyjnych,
- 14) Każdy pracownik zobowiązany jest do uporządkowania swojego stanowiska pracy po jej skończeniu, wyłączenia spod napięcia wszystkich odbiorników energii elektrycznej i wyłączenia światła.

3. Obowiązki osób sprzątających

- 1) usuwać po zakończeniu pracy wszystkie odpadki z przeznaczonych na nie pojemników (koszy na śmieci) wyrzucać je do zasobników na zewnątrz budynku,
- 2) zwracać uwagę na pozostawione w pomieszczeniach bez dozoru, nie wyłączone po zakończeniu pracy odbiorniki energii elektrycznej,
- 3) nie stosować benzyny i rozpuszczalników do sprzątania i czyszczenia,
- 4) dokonywać przeglądu pomieszczeń po zakończeniu pracy (wyłączenie odbiorników energii elektrycznej, zamknięcie okien, sprawdzenie, czy nie został zaprószoney ogień),
- 5) składować sprzęt do sprzątania w określonych miejscach i w należyłym stanie, po zakończonej pracy zamknąć pomieszczenia i pozostawić klucze w ustalonym miejscu,
- 6) znać instrukcje alarmowe i zasady postępowania w wypadku pożaru,
- 7) zgłaszać przełożonemu wszelkie zauważone nieprawidłowości w zabezpieczeniu przeciwpożarowym budynku, w szczególności kradzież lub zniszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego.